

ПРАДМОВА

Гэты выпуск пачынае другое дзесяцігоддзе выдання навуковага зборніка «Працы гістарычнага факультэта БДУ». На старонках зборніка было апублікавана больш за 250 артыкулаў гісторыкаў БДУ, даследчыкаў з іншых навучальных і навуковых устаноў Рэспублікі Беларусь, замежных краін, многія друкавалі тут свае дэбютныя працы. Шмат аўтараў за мінулае дзесяцігоддзе сталі кандыдатамі навук, некаторыя атрымалі доктарскую ступень, але ўсе яны не парываюць свайго супрацоўніцтва з «Працамі гістарычнага факультэта БДУ».

Згодна з рэйтынгавай ацэнкай навуковых выданняў, якія ўваходзяць у Пералік ВАК, зацверджаных рашэннем калегіі ВАК Рэспублікі Беларусь ад 11 снежня 2015 г., зборнік «Працы гістарычнага факультэта БДУ» заняў першае месца сярод выданняў па гістарычных навуках.

У 2016 г. у выпуску прадстаўлены вынікі распрацоўкі міжнароднага навуковага праекта. У рамках супрацоўніцтва паміж універсітэтамі Рэспублікі Беларусь і Славацкай Рэспублікі друкуюцца артыкулы выкладчыкаў універсітэта Матэя Бела з Банска-Быстрыцы.

Навуковыя сувязі паміж гістарычным факультэтам БДУ і філасофскім факультэтам універсітэта з Банска-Быстрыцы на старонках зборніка вітае Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол Славацкай Рэспублікі ў Рэспубліцы Беларусь Міраслаў Мойжыта. Публікуецца інфармацыя пра ўніверсітэт у Славакіі, артыкулы М. Сырнага і А. Грубань, дзе разглядаюцца славацка-савецкія адносіны ў 1939—1940 гг., раскрываюць дзейнасць славацкіх камуністаў у гады Другой сусветнай вайны.

Прапапоўваецца праект даследавання па праблеме «Сучасная еўрапейская гістарыяграфія сталінізму...» М. Шмігеля (Славакія) і В. І. Менькоўскага (Беларусь).

Беларускія гісторыкі С. А. Елізараў, А. М. Лукашэвіч і Н. А. Шыманская асвятляюць работу органаў савецкай улады па ўдасканаленні кіраў-

ніцтва БССР, умацаванні абароны краіны. Аб праблемах захоўвання помнікаў археалогіі ў Савецкай Беларусі расказвае А. А. Гужалоўскі.

Пра крызісныя з’явы ў савецкім грамадстве пішуць П. А. Жылінскі і В. В. Брыгадзіна. Асноўныя напрамкі вывучэння амерыканскімі даследчыкамі палітычнай культуры Расіі 1990-х гг. паказаны ў артыкуле М. А. Шабасавай.

Праблемы самакіравання на беларускіх землях у 1791—1792 гг. уздымае ў сваім даследаванні С. П. Стрэнкоўскі. А. М. Нагдалян раскрывае дзейнасць Упраўлення па справах земскай гаспадаркі ў Мінскай губерні ў 1903—1911 гг.

Сацыяльна-культурныя адносіны паміж сялянамі і памешчыкамі ў 1861—1914 гг. аналізуе С. М. Токць, Д. П. Брыгадзін — уплыў сацыяльных перамен на ўзровень злачынстваў у той жа перыяд.

Цікавае выклікае артыкул А. У. Карача, дзе разглядаецца паняцце «лічба» ў ВКЛ. Аб адной з крыніц вывучэння нашэсця манголаў на Русь і Венгрыю ў XIII ст. распавядае С. Б. Жарко.

Праблемам краін Заходняй Еўропы прысвяцілі свае артыкулы Ю. І. Літвіноўская, М. У. Мацвееў і У. Ю. Монзуль.

Друкуецца інфармацыя (Л. А. Козік) аб міжнароднай навуковай канферэнцыі «“Бежанства” 1915 г. у гісторыі і традыцыі беларусаў Падляшша», якая адбылася ў лістападзе 2015 г. у Беластоку.

І як заўсёды напрыканцы зборніка змешчаны спіс дысертацый, абароненых аспірантамі і дактарантамі гістарычнага факультэта Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта.

Рэдкалегія